

BÂLCIUL DEȘERTĂCIUNILOR

WILLIAM MAKEPEACE THACKERAY, născut în 1811 la Calcutta, India, și trimis singur, la vârsta de șase ani, înapoi în țara natală a părinților, Anglia, unde primește o educație de gentleman, a fost considerat de către contemporanii săi singurul scriitor comparabil cu Charles Dickens. După rătăcirii prin mai multe școli britanice, după studii lăsate neîncheiate, după ani petrecuți călătorind pe continent și risipind moștenirea primită de la tatăl său, tânărul W.M. Thackeray începe să lucreze ca jurnalist, pentru a-și întreține familia de curând alcătuită. În perioada următoare, va deveni un prolific autor de eseuri, proze scurte, satire și schițe, piese de teatru, jurnale de călătorie, lucrări de nonficțiune și romane – unele publicate în foileton –, cel mai cunoscut dintre acestea rămânând până în prezent *Bâlcitul deșertăciunilor*. Inovator la vremea sa, devenit astăzi un reper al literaturii clasice și considerat capodopera scriitorului, romanul reprezintă o satiră socială a cărei acțiune se petrece în timpul Războaielor Napoleoniene. Având subtitlul „Un roman fără erou”, narațiunea urmărește destinul a două tinere antagoniste – amorală Becky Sharp, una dintre cele mai memorabile și mai charismatice antieroiine create în literatură, și Amelia Sedley, o figură tipic victoriană, posesoare a unui suflet blând, dar naivă – în lumea plină de culoare și dinamism, redată cu umor și înțelepciune, a societății engleze de la începutul secolului al XIX-lea.

ÎN FAȚA CORTINEI

Stând pe scenă, în fața cortinei, și privind la Bâlci, regizorul spectacolului se simte cuprins de un sentiment de melancolie profundă studiind acel loc plin de viață. Există mâncare și băutură din belșug și nu lipsesc absolut deloc, ci dimpotrivă, iubirea și flirturile, râsul și plânsul, fumatul, trasul pe sfoară, lupta, dansul și pierdutul vremii cu fleacuri; există bătauși puși pe harță, indivizi care le aruncă ocheade damelor, pungași care vămuiesc buzunarele, polițiști care veghează, șarlatani (*alți* șarlatani, lovi-i-ar ciurma!) zbierând dinaintea dughenelor lor și țopârlani câscând gura la dansatorii înzorzonați și la sârmanii și bătrânii clovni boiți, în vreme ce, din spate, degete iuți le cotrobăie prin buzunare. Da, acesta este Bâlciul deșertăciunilor; cu siguranță că nu e un loc virtuos; nici vreunul vesel, cu toate că este foarte zgomotos. Uitați-vă la chipurile actorilor și ale bufonilor atunci când și-au terminat treaba; și la August Prostul curățându-și vopseaua de pe obraji, înainte de a se așeza la cină împreună cu nevasta lui și cu micul arlechin, dincolo de prelată. Cortina o să fie ridicată dintr-odată și el o să se dea de-a berbeleacul, strigând: „Ce mai faci?”

O persoană înclinată spre contemplație, mergând la pas printr-o expoziție de acest fel, nu cred să aibă de suferit de la prea mult răs – al său ori al altora. Un episod de umor sau bunătate îl atinge și îl înduioșează ici și colo – un copil frumos care se uită la un stand de turtă dulce; o fată drăgălașă care roșește în timp ce iubitul ei îi vorbește și o mângâie; sârmanul August Prostul, aflat în spațele căruței sale, punându-și burta la cale împreună cu familia, care trăiește de pe urma giumbușlucurilor sale –, dar impresia generală este mai degrabă de melancolie, decât de veselie.

La întoarcerea acasă, intrați într-o atmosferă sobră, contemplativă și generoasă și vă vedeți de cărțile și de treburile dumneavoastră.

Aceasta este singura concluzie morală care poate fi atribuită poveștii de față a *Bâlciului deșertăciunilor*. Unii oameni consideră bâlciurile cu totul imorale și le evită, împreună cu servitorii și familiile lor, și este foarte probabil să fie îndreptățiți. Dar este posibil ca persoanele care gândesc altfel și care au o predispoziție leneșă, binevoitoare sau sarcastică să nu le ocolească și lor să le facă plăcere să-și petreacă acolo o jumătate de ceas, privind spectacolele. Există scene de tot felul și pentru toate gusturile, de la lupte teribile la impetuoase curse de cai, unele pentru cei cu obrazul fin, altele pentru oamenii mai din popor, unele mai siropoase, altele amuzante, toate însoțite de o scenografie adecvată și minunat iluminate de lumânările autorului.

Ce altceva ar mai putea să spună regizorul spectacolului? Să fie recunoscător pentru amabilitatea cu care a fost primit în toate orașele mari din Anglia prin care a trecut spectacolul și unde a avut parte de cele mai favorabile aprecieri din partea respectabililor conducători ai opiniei publice, ca și din partea mării și micii nobilimi. Se simte mândru că marionetele le-au oferit satisfacție celor mai buni oameni din acest imperiu. Celebra și micuța marionetă Becky a fost apreciată pentru articulațiile sale neobișnuit de flexibile și pentru faptul că era plină de viață la capătul firelor; păpușa Amelia, deși are un cerc mai mic de admiratori, a fost totuși confecționată și îmbrăcată cu cea mai mare grijă de către artist; personajul Dobbin, deși în aparență cam neîndemânatic, dansează într-o manieră foarte amuzantă și naturală; dansul băieților a fost și el pe placul unora; și vă rog să remarcați personajul somptuos îmbrăcat al Nobilului ticălos, pentru care nu s-a făcut nicio economie și pe care Scaraoțchi o să-l înșface la finalul acestui spectacol cu o unică reprezentație.

Acestea fiind zise, regizorul se retrage, făcând o adâncă reverență patronilor săi, iar cortina se ridică.

Londra, 28 iunie 1848

CAPITOLUL 1

CHISWICK MALL

Pe când secolul nostru abia ieşise din copilărie, într-o însorită dimineaţă de iunie, în faţa înaltei porţi din fier a pensionului domnişoarei Pinkerton oprea o încăpătoare trăsură de casă, la care erau înhămaţi doi cai graşi, cu harnaşament sclipitor, mânâţi cu vreo şapte kilometri pe oră de către un vizitiu la fel de gras ca şi caii, care purta tricorn şi perucă. Un servitor negru¹, care stătea aşezat pe capră lângă vizitiul cel gras, îşi dezdoî picioarele crăcănate imediat ce echipajul se opri dinaintea firmei de aramă strălucitoare a domnişoarei Pinkerton şi, în vreme ce trăgea de cordonul ce acţiona clopoţelul, cel puţin douăzeci de capete tinere se iviră la ferestrele înguste ale bătrânei şi grandioasei clădiri din cărămidă. Un observator ager ar fi fost în stare să recunoască năsucul roşu al bunei domnişoare Jemima Pinkerton, în carne şi oase, ridicându-se pe deasupra unor ghivece cu muşcate aflate la fereastra salonului doamnei cu pricina.

— Este trăsura doamnei Sedley, soră, rosti domnişoara Jemima. Sambo, servitorul negru, tocmai a sunat din clopoţel, iar vizitiul are o jiletcă nouă, de culoare roşie.

— Ai reuşit să duci la bun sfârşit toate pregătirile de trebuinţă legate de plecarea domnişoarei Sedley, domnişoară Jemima? întrebă chiar domnişoara Pinkerton, această doamnă impunătoare,

¹ În original „black”, am păstrat traducerea de „negru”, termen folosit în epocă (n. red.).

această Semiramidă¹ din Hammersmith, prietenă a doctorului Johnson² și aflată în corespondență cu însăși doamna Chapone³.

— Fetele s-au trezit cu noaptea-n cap, la ora patru, pentru a-i face bagajele, soră, răspunse domnișoara Jemima. I-am pregătit chiar și un snop de flori.

— Spune-i buchet, soră Jemima, căci sună mai monden.

— Ei bine, un buchet mare aproape cât o căpiță de fân; am pus în cufărul Ameliei și două sticle cu apă de flori pentru doamna Sedley, precum și rețeta de preparare.

— Și sunt încredințată, domnișoară Jemima, că ai făcut și o copie după nota de plată a domnișoarei Sedley. Aceasta este, nu-i așa? Foarte bine – nouăzeci și trei de lire sterline și patru șilingi. Fii atât de amabilă, încât să i-o adresezi onorabilului⁴ domn John Sedley și sigilează-mi și biletul acesta, pe care l-am scris pentru soția lui.

În ochii domnișoarei Jemima, o epistolă scrisă de mâna suorii sale, domnișoara Pinkerton, constituia un obiect de adâncă venerație, ca și cum ar fi fost o scrisoare așternută pe hârtie de către un suveran. Se știa că doar atunci când învățăcelele ei păraseau stabilimentul sau se aflau pe cale de a-și pune pirostriile – și,

¹ Semilegendară regină a Asiriei și a Babilonului, faimoasă în special pentru construcția grădinilor suspendate din Babilon, una dintre cele șapte minuni antice (n. red.).

² Samuel Johnson (1709–1784), cunoscut ca „doctor Johnson”, a fost un scriitor britanic, poet, dramaturg, critic literar, biograf, editor și lexicograf, opera lui esențială fiind considerată *A Dictionary of the English Language* (1755) (n. red.).

³ Hester Chapone (1727–1801) a fost o autoare britanică de cărți de conduită adresate tinerelor. Cu o educație înaltă, cunoscătoare a câteva limbi, scriitoarea a început să corespundă cu alți autori de la vârsta de 18 ani. Trimiteri către Hester Chapone mai apar în scrierile lui Elizabeth Gaskell și Anne Brontë (n. red.).

⁴ *Esquire*, termen care desemna titlul acordat bărbaților de rang înalt, membri ai nobilimii, situați deasupra celor cu titlul de *gentleman*, dar sub cei cu titlul de *knight* („cavaler”) (n. red.).

la un moment dat, atunci când sărmana domnișoară Birch se stinsese bolnavă de scarlatină – domnișoara Pinkerton le scria personal părinților elevelor sale; iar domnișoara Jemima era de părere că, dacă exista ceva care să o poată consola pe doamna Birch pentru trecerea în neființă a fiicei sale, acel lucru nu putea fi decât evlavioasa și elocventa misivă prin care domnișoara Pinkerton îi aducea la cunoștință trista întâmplare.

De această dată, „biletul” domnișoarei Pinkerton conținea următoarele:

Mall, Chiswick, 15 iunie, 18...

Doamnă,

După ce a petrecut șase ani la Mall, am onoarea și fericirea de a le-o înapoia părinților săi pe domnișoara Amelia Sedley, devenită o tânără cât se poate de merituoasă pentru a-și ocupa locul ce i se cuvine în cercul rafinat și distins al familiei sale. Acele virtuți ce o caracterizează pe tânăra femeie de lume bună din Anglia, acele împliniri care sunt pe măsura nașterii și statutului ei social, toate acestea nu o vor ocoli nici pe amabila domnișoară Sedley, a cărei *hărnicie* și a cărei *supunere* i-au cucerit pe dascălii săi și a cărei minunată delicatețe temperamentală le-a vrăjit pe toate camaradele ei, *mari* și *mici* deopotrivă.

La muzică, dans, ortografie, la toate genurile de broderie și lucru de mână a reușit să îndeplinească cele mai fierbinți speranțe ale prietenelor sale. Geografia, însă, lasă încă mult de dorit; totodată, recomand o atență și neabătută utilizare a spătarului ortopedic timp de patru ore pe zi, pe parcursul următoarelor trei ani, în vederea deprinderii acelei *conduite* și *ținute* demne, atât de necesare oricărei tinere domnișoare *manierate*.

În privința cunoștințelor de natură religioasă și morală, domnișoara Sedley este vrednică de o instituție care a fost onorată de prezența *marelui lexicograf* și de patronajul admirabilei doamne Chapone. Părăsind școala din Mall, domnișoara

Amelia poartă cu sine dragostea colegelor sale și urările pline de iubire ale profesoarei care are cinstea de a semna,

Cea mai supusă și îndatorată servitoare a domniei voastre,

BARBARA PINKERTON

P.S. Domnișoara Sharp o însoțește pe domnișoara Sedley. Vă solicit în mod special ca șederea domnișoarei Sharp în Russell Square să nu depășească zece zile. Distinsa familie la care s-a angajat dorește să se bucure de serviciile ei cât mai curând posibil.

Terminând scrisoarea, domnișoara Pinkerton se apucă să iscălească propriul nume, ca și pe cel al domnișoarei Sedley, pe pagina de gardă a *Dicționarului* lui Johnson, utila operă pe care le-o făcea cadou în chip invariabil elevelor sale, atunci când acestea plecau de la Mall. În copertă era inserată o copie a versurilor „dedicate unei tinere domnițe la părăsirea institutului domnișoarei Pinkerton din Mall de către răposatul și veneratul doctor Samuel Johnson”. La drept vorbind, numele lexicografului se afla tot timpul pe buzele acestei femei maiestuoase, iar unica vizită pe care acesta i-o făcuse odinioară reprezenta cauza celebrității și șansei de care se bucura.

Dând ascultare ordinului surorii sale mai mari, de a lua *Dicționarul* din dulap, domnișoara Jemima scoase două exemplare din locul menționat. Atunci când domnișoara Pinkerton a terminat de scris dedicația pe primul dintre ele, Jemima, cu un aer mai degrabă stânjenit și ezitant, i l-a întins și pe cel de-al doilea.

— Acesta pentru cine e, domnișoară Jemima? întrebă domnișoara Pinkerton, cu cel mai tăios glas.

— Pentru Becky Sharp, răspunse Jemima, tremurând ca o frunză-n vânt, chipul ridat și gâtul ofilit înroșindu-i-se dintr-odată, în timp ce se întoarse cu spatele spre sora ei. Pentru Becky Sharp, căci pleacă și ea.

— DOMNIȘOARĂ JEMIMA! exclamă domnișoara Pinkerton, cât mai apăsător posibil. Ai luat-o razna? Pune *Dicționarul* la

loc în dulap și să nu te mai încumeți vreodată, pe viitor, să-ți iei asemenea libertăți.

— Bine, surioară, dar costă doi șilingi și nouă penny, iar sârmana Becky s-ar da de ceasul morții dacă nu ar căpăta și ea un exemplar.

— Trimite-o chiar acum pe domnișoara Sedley la mine, spuse domnișoara Pinkerton.

Și, nemaicutezând să sufle vreo vorbă în plus, sârmana Jemima părăsi repede încăperea, teribil de tulburată și de speriată.

Tatăl domnișoarei Sedley era un negustor destul de chivernisit din Londra, în vreme ce domnișoara Sharp era o elevă-pedagog, pentru care domnișoara Pinkerton făcuse deja destul de multe, după cum avea impresia aceasta din urmă, așa că acum, la plecare, nu mai era cazul să-i mai confere și înalta onoare a *Dicționarului*.

Cu toate că scrisorilor semnate de directoarele de școli trebuie să li se acorde la fel de multă încredere ca și epitafulilor din cimitire, totuși, așa cum câteodată se întâmplă ca o persoană răposată să merite într-adevăr laudele cioplite de pietrar în lespede de deasupra rămășițelor pământești – acesta chiar a fost un bun creștin, un bun părinte, fiu, soție ori soț, care chiar lasă în urmă o familie neconsolată, să-i jelească pierderea –, la fel se întâmplă uneori ca și în cadrul stabilimentelor care se ocupă de educația băieților și a fetelor, elevii să merite pe deplin elogiile aduse de către un dascăl obiectiv. Ei bine, domnișoara Amelia Sedley aparținea acestei categorii stranie, și nu doar că merita toate laudele directoarei, dar poseda și o sumedenie de alte calități încântătoare de care această trecută și arogantă Minervă¹ nu-și putea da seama din cauza diferențelor de statut social și de vârstă dintre eleva ei și ea.

¹ Zeiță din mitologia romană căreia îi corespunde zeița Pallas Atena din panteonul grecesc, ambele versiuni patronând înțelepciunea și războiul purtat în mod drept (n. red.).

Pentru că nu doar că era în stare să cânte precum o ciocârlie sau aidoma doamnei Billington¹, să danseze ca Hilligsberg² sau Parisot³, să brodeze minunat și să scrie la fel de corect precum în faimosul *Dicționar*, dar mai avea și o inimă mare cât roata carului și era atât de zâmbitoare, blândă, delicată și generoasă, încât era îndrăgită de oricine se întâmpla să îi fie prin preajmă, de la Minerva însăși, până la biata slujnică ce trudea la spălătorie ori la fiica chioară a plăcintăresei, căreia îi era îngăduit ca o dată pe săptămână să-și vândă produsele domnișoarelor de la Mall. Dintre cele douăzeci și patru de domnișoare din stabiliment, jumătate îi erau prietene apropiate. Nici măcar pizmașa domnișoară Briggs nu o vorbea de rău; îngâmfata și autoritara domnișoară Saltire (nepoata lordului Dexter) recunoștea că avea un chip rafinat; în ceea ce o privește pe domnișoara Swartz, bogata mulত্রă cu păr lănos din St. Kitts, izbucni în asemenea hohote dezlănțuite de plâns în ziua în care Amelia plecă, încât fură obligate să trimită după doctorul Floss, care o ameți pe jumătate cu sărurile lui. Dragostea manifestată de către domnișoara Pinkerton era, așa cum era de așteptat din perspectiva înaltului său statut social și a virtuților remarcabile ale acestei persoane, liniștită și demnă; dar domnișoara Jemima dăduse deja de câteva ori apă la șoareci la gândul plecării Ameliei și, dacă nu s-ar fi temut de sora ei, ar fi devenit de-a dreptul isterică, la fel cum ar fi făcut și moștenitoarea (care achita o taxă dublă) din St. Kitts. Numai că o asemenea îndurerare de lux nu le poate fi permisă decât elevelor interne. Cinstita Jemima era nevoită să se

¹ Elizabeth Billington (1768–1818), faimoasă cântăreață de operă de origine engleză (n. red.).

² Marie-Louise Hilligsberg a fost o dansatoare renumită din secolul al XVIII-lea care a cucerit publicul londonez (n. red.).

³ Cunoscută ca Mademoiselle Parisot, al cărei prenume se consideră că a fost Rose sau Céline, tânăra a fost o cântăreață de operă și balerină de origine franceză foarte apreciată la finalul secolului al XVIII-lea și începutul secolului al XIX-lea (n. red.).

ocupe de toate facturile, să vegheze asupra spălatului și cârpitului rufelor, la pregătirea budincilor, frecatul tacâmurilor și veselei și, în plus, să stea tot timpul cu ochii pe servitori. Dar ce rost are să ne batem atât capul cu ea? Probabil că din acest moment și până la sfârșit nu o să mai auzim vreodată de ea, pentru că, din clipa în care masivele porți de fier filigranat se vor închide în urma ei, atât ea, cât și scorpia de soră-sa nu vor mai ieși în vecii vecilor de acolo, ca să păsească în mica lume a istorisirii noastre.

Cum însă vom avea parte din belșug de prezența Ameliei, are rost să dăm de veste, chiar de la cei dintâi pași ai cunoștinței noastre, că era o fată încântătoare; și slavă Domnului că, ținând seama de mulțimea de nemernici care mișună atât în viață, cât și în romane (dar mai cu seamă în acestea din urmă), noi ne vom bucura în mod constant de compania ei, un personaj așa de inocent și de bun la suflet! Cum nu face parte din categoria eroinelor, nu trebuie să o descriem trupește; la drept vorbind, mă tem că are nasul mai degrabă scurt decât altcumva, iar obrajii îi sunt cam prea bucălați și prea îmbujorați pentru o eroină. În orice caz, chipul ei roșea de sănătate, iar buzele ei găzduiau cel mai proaspăt zâmbet, având și o pereche de ochi ce scânteiau animați de cea mai strălucitoare și mai neprihănită veselie, exceptând, ce-i drept, ocaziile când erau podidiți de lacrimi, ceea ce se petrecea mult prea des; asta pentru că nătânga de ea obișnuia să se smiorcăie ba pentru vreun canar mort, ba pentru vreun șoarece pe care se întâmplase să-l înhațe pisica, ba pentru sfârșitul vreunui roman, indiferent cât de prostesc ar fi fost acesta, ca și pentru orice cuvânt mai răstit care îi era adresat, dacă existau persoane atât de cărpănoase la suflet, încât să se dedea la una ca asta – în acest caz, cu atât mai rău pentru ele. Până și domnișoara Pinkerton, femeia aceea severă și cucernică, renunțase să o mai admonesteze în vreun fel după ce făcuse acest lucru cândva, chiar la început, și, chiar dacă nu manifesta o mai mare înțelegere pentru sensibilitatea cuiva decât pentru algebră, le

ordonase în mod special tuturor dascălilor și profesoarelor să o trateze pe domnișoara Sedley cu blândețe maximă, deoarece un tratament aspru îi afecta starea de sănătate.

Așa se face că, sosind ziua plecării, domnișoara Sedley habar n-avea în ce fel să se comporte, ezitând între cele două obiceiuri ale sale, adică între râs și plâns. Era bucuroasă că se ducea acasă și, în același timp, teribil de mâhnită că părăsea școala. Începând cu trei zile înainte de plecare, micuța Laura Martin, orfana, o urmă peste tot precum un cățelandru. Amelia trebuia să ofere și să primească pe puțin paisprezece cadouri – să facă paisprezece fângăduieli solemne că nu avea să treacă vreo săptămână în care să nu le scrie. „Trimite-mi scrisorile pe adresa bunicului meu, contele de Dexter”, rosti domnișoara Saltire (care, că tot veni vorba, purta niște haine cam ponosite). „Nu ține cont de taxele poștale și scrie-mi zi de zi, scumpa mea”, spuse năvalnica domnișoară Swartz, cea care avea părul lănos, dar care era darnică și iubitoare; iar orfana, micuța Laura Martin (care se apropie de ea cu brațele deschise), luă mâna prietenei sale și îi spuse, privind-o melancolic drept în ochi: „Amelia, atunci când o să-ți scriu o să-ți spun «mami».” Sunt extrem de convins de faptul că un anume *Jones*, care o să citească această carte la clubul său, o să considere toate aceste detalii ca fiind extrem de prostesti și de banale, niște baliverne foarte siropoase. Da, în clipa asta îl văd foarte clar pe Jones (cam roșu în obraji din pricina pulpei de berbec și a sfertului de litru de vin) scoțându-și creionul și subliniind cuvintele „prostesti, baliverne” și altele, adăugându-le propria remarcă: „Chiar așa, zău!” Ei bine, el este un geniu mareț și admiră tot ce este la scară mare și eroic, atât în viață, cât și în romane, așa că e mai bine să fie avertizat și să se ducă în altă parte.

Am lămurit lucrurile, așadar. Florile, cadourile, cuferele și cutiile de pălării ale domnișoarei Sedley fiind aranjate de către domnul Sambo în trăsură, laolaltă cu o mică și jerpelită valijoară

din piele de vacă, pe care era prinsă cu grijă, în ținte, cartea de vizită a domnișoarei Sharp, valjoară dată de Sambo cu un rânjet și preluată și așezată de vizitiu cu un rânjet aidoma, veni și ceasul plecării; și adâncă mâhnire a clipei fu diminuată în mod considerabil de admirabilul discurs pe care domnișoara Pinkerton i-l adresează elevei sale. Nu în sensul că aceste cuvinte de rămas-bun ar fi împins-o pe Amelia spre cine știe ce considerații de natură filozofică sau că i-ar fi oferit în vreun fel ori altul mai multă liniște sufletească, drept o consecință a argumentării, fiind vorba de un discurs teribil de plictisitor, de pompos și de searbăd; și cum directoarea ei o băga de-a binelea în sperieți, domnișoara Sedley nu se încumetă, de față cu aceasta, să deschidă zăgazurile durerii care o copleșea. Mai apoi, în salon, se iviră o prăjitură cu semințe de chimen și o sticlă cu vin, precum în ocaziile solemne prilejuite de vizitele părinților, iar după ce toată lumea se înfruptă din ele, domnișoarei Sedley i se permise să-și ia tălpășița.

— Să te duci să-ți iei bun-rămas de la domnișoara Pinkerton, Becky! îi spuse domnișoara Jemima unei domnișoare de care nu se sinchisea nimeni și care tocmai cobora treptele scării ducându-și cutia de carton pentru pălării.

— Presupun că nu am de ales, rosti domnișoara Sharp, stăpână pe sine, spre marea uluială a domnișoarei Jemima.

După ce aceasta din urmă ciocăni la ușă și i se permise să intre, domnișoara Sharp păși foarte în largul său și rosti în limba franceză, cu un accent perfect:

— *Mademoiselle, je viens vous faire mes adieux.*¹

Domnișoara Pinkerton nu pricepea o iotă franțuzește; ea se mulțumea să le dea ordine aceloră care știau; dar, mușcându-și

¹ „Domnișoară, am venit să-mi iau rămas-bun de la dumneavoastră” (lb. franceză în original). Aici și în continuare, notele al căror autor nu este semnalat îi aparțin traducătorului cărții.

buzele și ridicându-și țănoșă capul, cu venerabilul ei nas roman cu tot (capul pe al cărui creștet trona un mare și solemn turban), grăi:

— Domnișoară Sharp, îți doresc o dimineață minunată.

În timp ce rostea aceste cuvinte, Semiramida din Hammersmith flutură dintr-o mână, atât în semn de adio, cât și pentru a-i permite să-i strângă unul dintre degetele mâinii întinse în acest scop.

Domnișoara Sharp nu făcu altceva decât să-și încrucișeze mâinile, arborând un zâmbet de gheață și schițând o reverență, refuzând fățiș să accepte onoarea cu care era învrednicită; drept urmare, Semiramida își legănă turbanul, mai indignată ca niciodată. La drept vorbind, se purtă o mică bătalie între aceste două domnișoare, cea tânără și cea bătrână, iar cea din urmă fu înfrântă.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, copila mea, spuse ea, îmbrățișând-o pe Amelia și privind în același timp încruntată peste umărul fetei la domnișoara Sharp.

— Haide, Becky! rosti domnișoara Jemima, trăgând-o panicată din locul cu pricina, și ușa salonului se închise pe vecie în urma lor.

Apoi urmară vânzoleala și despărțirea de la parter. Cuvintele nu sunt capabile să reproducă cele întâmplare. Toți servitorii erau strânși în hol, toate scumpele ei prietene, toate domnișoarele, ne-lipsind nici profesorul de dans, care tocmai sosise; urmă o mare învălmășeală, un torent de târșăit de picioare, de îmbrățișări, de sărutări și de plânsete, amestecate cu văicărelile isterice ale domnișoarei Swartz, ce răzbăteau din camera acesteia, lucruri pe care pana nu e în stare să le înfățișeze și de care orice suflet delicat s-ar lipsi bucuros.

Îmbrățișările se terminară; se despărțiră, adică domnișoara Sedley se despărți de prietenele sale. Domnișoara Sharp se urcase cu prefăcută sfială în trăsură, cu câteva minute mai devreme. Nimeni nu bocea plecarea ei.

Sambo cel crăcănat trânti cu zgomot portiera trăsurii în urma tinerei sale stăpâne, ce se smiorcăia în continuare, și sări în partea din spate a trăsurii.

— Stai așa! strigă domnișoara Jemima, zorindu-se spre poartă cu un pachet.

— Sunt niște sandviciuri, scumpa mea, i se adresă ea Ameliei. S-ar putea să ți se facă foame, să știi... Și Becky, Becky Sharp, mai e aici și o carte pentru dumneata pe care sora mea... adică eu... știi, *Dicționarul* lui Johnson; nu se cade să pleci de la noi fără el. La revedere. Dă-i bice, birjar! Dumnezeu să vă aibă în pază!

Și binevoitoarea făptură se retrase în grădină, copleșită de emoție.

Numai că, exact în momentul în care trăsura se urni din loc, domnișoara Sharp își arată chipul palid la fereastră și, pur și simplu, aruncă prețioasa carte înapoi în grădină!

Acest gest aproape că o făcu pe Jemima să leșine îngrozită.

— Ei bine, n-aș fi crezut nicicând..., îngăimă ea, că o asemenea nerușinare...

Emoția nu îi îngădui să ducă la bun sfârșit măcar vreuna dintre cele două propoziții. Trăsura își vedea de drum; porțile mari fură închise; clopoțelul sună, anunțând ora de dans. Lumea se deschidea înaintea celor două domnișoare; drept urmare, să ne luăm adio de la Chiswick Mall.

CAPITOLUL 2

ÎN CARE DOMNIȘOARA SHARP ȘI DOMNIȘOARA SEDLEY
SE PREGĂTESC SĂ ÎNFRUNTE VIAȚA

După ce domnișoara Sharp realizase eroicul act menționat în anteriorul capitol și văzuse *Dicționarul* zburând peste pavajul din micuța grădină și aterizând, în final, lângă picioarele uimitei domnișoare Jemima, expresia de pe chipul tinerei noastre domnișoare, care până atunci fusese una aproape lividă, bătând spre ură, se relaxă într-un surâs care era, poate, nu cu mult mai agreeabil, afundându-se înapoi în pernele trăsorii, într-o stare de spirit îmbunătățită.